

V tomto čísle
se představují:

Atos

bep
Business Energy Platform

CZECHINVEST

e-on

FOR ARCH

KUKA

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

T A
Č R

UCEEB

Pravdaovoda.cz

VOLARIK CAPITAL

ZODIAC
AEROSPACE

Nevyužitě úspory energie stále jsou v průmyslu i v sektoru budov

PRAVDA O VODĚ je jen jedna, ale nikdo ji neříká

Navazují na článek o projektu PRAVDA O VODĚ z roku 2015, který se věnuje vodě. Dnes se budu věnovat podivné „privatizaci“, která vedla k uzavření ještě podivnějších smluv mezi okresními vodárnami a zahraničními koncerny.

Vmnoha případech došlo k předání kontroly nad peněžními toky z vodného a stočného do rukou zahraničních firem za podmínek, kdy došlo k vyvedení jediného zdroje obnovy infrastruktury do jejich rukou s tím, že koncerny nejsou povinné tyto peníze vracet do obnovy a rozvoje vodárenských sítí.

Došlo k privatizaci zisků a zestátnění nákladů

Důsledky tohoto nepochopitelného kroku nesou na svých bedrech již nějakou dobu občané České republiky, kteří platí vodné a stočné na stejné nebo dokonce vyšší úrovni, jako v zemích západní Evropy, ale příjmy rozhodně na stejné úrovni nemají. Další, kdo na toto doplácí, jsou města a obce, případně kraje, které ze svých rozpočtů suplují původní investiční úlohu vodáren. I tyto peníze samozřejmě jdou z kapes občanů, tentokrát formou přes výběr daní, naplnění rozpočtu samospráv a jejich přerozdělení k financování vodohospodářských staveb.

Vodárenské odvětví v řadě regionů funguje jako cedník

Na jedné straně do něj občané, samosprávy a stát pumpují peníze a na druhé straně z něho zahraniční firmy, které ovládají téměř 70 % peněžních toků z vody v ČR, nemalé finance odčerpávají a to výplatou dividend, ale také různými nákladovými postupy a přes snižování základních kapitálů, výplaty rezervních i kapitálových fondů a zadlužování vodáren.

Veřejný zájem jako priorita samospráv z odvětví mizí. Je nahrazen prioritou inkasa co největšího objemu peněz soukromými firmám. Důsledkem je, že voda lidem zdražila o 1000 procent, ale vodárnám a v odvětví přesto stále schází peníze na obnovu a rozvoj infrastruktury. Vysoké ceny vody v ČR jsou v řadě regionů způsobeny odlivem peněz z českého vodárenství do zahraničí, nikoliv investiční výstavbou. Ročně si zahraniční firmy vyplatí přibližně 5 miliard korun, z toho 2 miliardy přes dividendy a další 2,5-3 miliardy nákladově, např. přes servisní firmy.

Vodárny se staly v řadě okresů klasickou ukázkou systému tzv. „dobývání renty“

Dochází k oslabení veřejného sektoru a paralyzování jeho původně plně funkčních mechanismů, protože část zastupitelů a politiků ovlivňují práci měst a ministrů ve prospěch zájmů soukromých skupin. Samosprávy díky tomu přišly nejen o zisky z vody, ale i o vzdělanou vodárenskou inteligenci, kterou bezúplatně předali

koncernům. Co 4 roky měnící se radnice nemají prostředky, argumenty, ani znalosti, kterými by byly schopny cokoliv zvrátit. Zástupci zahraničních koncernů stanovují pravidla a to, co zastupitelům řeknou nebo neřeknou, zcela závisí na tom, co chtějí. To se děje ve strategickém odvětví, ve kterém platí - BEZ VODY NEŽIJ!

Zažil jsem konkrétní akci vedení velké vodárny, která si nezádá s jednáním, jež dnes nazýváme – šmejdí. Chyběly jen dečky za 6 tisíc. Vedení velké vodárny se zvalo starosty malých obcí mimo valnou hromadu. Provedlo bezobsažnou prezentaci se spoustou frází a nezávazných slibů, ale o tom, že v minulém roce schválil koncern, že z vodárny oteče do zahraničí 5 miliard korun, že se základní kapitál vodárny sníží z 3 na cca 1 miliardu a že z vodárny zmizely veškeré rezervní a ážiové fondy i nerozdělaný zisk, nepadlo ani slovo. Zato starostové dostali chlebičky, kávičku a zákusky, které si na konci měli vzít sebou jako pozornost!

Když se několik starostů začalo ptát na vklady infrastruktury obcí, kterou budují, do vodárny, bylo jim řečeno, že se o tomto neuvažuje. Z pohledu koncernu je to logické, obce již dávno akcionáři nejsou, protože v roce 1999 rozprodaly akcie vodárny v hodnotě 4-6 tis. Kč překupníkům, za 200-800 Kč/akcii. Města a obce musí infrastrukturu zafinancovat, postavit a pronajmout koncernu, protože ji nemají jak provozovat. Koncern si jí rád „jen“ pronajímá za symbolické nájemné 100-5000 Kč/rok a sám inkasuje ročně 400-500 mil. Kč zisku, o který se nemusí s obcemi dělit. Budoucí udržování zůstane na obci, ale ta z nájmu žádné zdroje na obnovu nevytvoří.

Co se stalo ve vodárenském odvětví?

Došlo k oddělení neoddělitelného. Studny od vody. Studny zůstaly obcím, ale vodu z nich prodávají zahraniční koncerny a ty

inkasují vodné a stočné od lidí a tím i zisky z vody. Priorita koncernů je inkasovat co nejvíce peněz od občanů. Priorita městských vodáren je obnovovat infrastrukturu. Zisková marže řady soukromých vodáren se pohybuje na úrovni 20-40 %. Městské vodárny zisk nepreferují a mají ho často na úrovni pouhých 2-5 %.

Došlo k nastavení absurdního systému. Stát a veřejný sektor financují koncernu investice, bez kterých nelze dodávat, odvádět a čistit vodu a inkasovat za to zisky, ale tyto zisky končí v soukromých rukách. Města, okresní vodárny i stát se na dlouhou dobu stávají nezpůsobití řešit naléhavé problémy v odvětví a občané i firmy jsou rukojmími tohoto podivného systému.

Zde je srovnání dvou ziskových marží, které skutečně lidé v ceně vody zaplatili. Severomoravské vodovody a kanalizace, a.s., šp. koncern Aqualia – zisková marže, kterou platí lidé koncernu: 41,06 % z vodného a 28,85 % ze stočného

Vodovody a kanalizace Vsetín, v rukou měst a obcí – zisková marže, kterou platí lidé vodárně: 1,2 % z vodného a 2,2 % ze stočného

Mnozí se konečně začínají ptát, jak z toho ven

Paradoxně cestu ven ukazuje nejlépe příklad Francie, kde města a obce po 30leté nadvládě fr. koncernů nad vodou, smlouvy s koncerny dále neprodlužují a naopak již 3-4 roky před ukončením smluv připravují vlastní provozní společnosti a vodu přebírají pod vlastní správou. Přes počáteční náklady a nutnost na tuto činnost vyčlenit lidi a čas, se jim to již v dalších letech vyplácí a to především z těchto důvodů:

- 1) Celá zisková marže koncernu zůstává k dispozici městské provozní společnosti, která ji reinvestuje zpět do odvětví.
- 2) Město, které kontroluje peněžní toky, nemá limit v uvažování, nastavený pravidlem vyinkasovat, co se dá, po dobu trvání kontraktu.
- 3) Lze plánovat velké investice s návratností 80-100 let, které měnící se klima stále více vyžaduje, stejně jako mnohdy po koncernech „vybydlená“ infrastruktura.
- 4) Pokud mezi vodou a městy nestojí soukromé zájmy koncernů, vzniká přímý vztah a přímé toky peněz v uzavřeném vodárenském systému. Díky tomu mnohé, v zahraničí často soudy prokázané, korupční vztahy jsou zcela eliminovány.

Jsme v obdobné pozici jako ve Francii

Smlouvy postupně končí, např. v Ostravě či v severních Čechách. Můžeme jít ces-

Zisky schválené Veolii v ceně vody vedením Vaku Zlín (resp. městem Zlín) a zisky, které dosáhl Vak Zlín!

Smlouvy o prodeji vody na Zlínsku mezi Veolii a Vakem byla uzavřena na 30 let!	fr. Veolia ve Zlíně zisk v ceně vody v tis.Kč	městský Vak Zlín zisk v tis.Kč
•2004	25 938	4 435
•2005	31 357	4 624
•2006	38 774	8 039
•2007	42 201	9 123
•2008	56 590	6 153
•2009	76 376	6 748
•2010	83 107	6 435
•2011	87 605	-12 623
•2012	89 501	5 732
•2013	93 740	7 304
•2014	72 673	11 167
•2015	68 619	9 949
SROVNÁNÍ ZISKŮ CELKEM	766,2 mil. Kč	67,1 mil. Kč

Kdo odpovídá za nejdražší cenu vody ve Zlíně a ztrátu dotací Vak Zlín?

www.pravdaovode.cz/zlin/

Cena vody u vodárny nevytunelované a "vytunelované"

Vodovody a kanalizace Přerov, a.s.		Vodovody a kanalizace Zlín, a.s.		O kolik je dražší voda ve Zlíně
rok	vodné a stočné Kč/m3	rok	vodné a stočné Kč/m3	rozdíl Kč/m3
2016	73,00	2016	86,46	13,46
2015	73,00	2015	86,12	13,12
2014	72,00	2014	85,69	13,69
2013	70,50	2013	84,01	13,51
2012	67,00	2012	83,28	16,28
2011	62,50	2011	73,15	10,65
2010	60,00	2010	71,16	11,16
Stav před vyvedením monopolu vody na Veolii realizovaném ve Zlíně v roce 2004				
2003	37,10	2003	37,3	0,20

www.pravdaovode.cz

Dotace z EU pro rozvoj infrastruktury ve Zlínském kraji

okres	DOTACE	prodejce vody
Zlín	NE	VEOLIA
Uh.Hradiště	ANO	MĚSTA
Kroměříž	ANO	MĚSTA
Vsetín	ANO	MĚSTA

tou, kterou zvolili ve Francii nebo prodloužit vybírání renty a drancování veřejných rozpočtů a peněženek lidí.

Upozorňuji na to, aby si obce daly velký pozor na některé své zástupce, kteří přichází s návrhy prodloužit smlouvy s koncerny. Praktiky, kdy je jednání politiků „ohnuto“ ve prospěch soukromých skupin, popisuje dokonale fr. dokument

„Voda vydělává aneb jak korporace bohatnou na vodě“, který získat mimo jiné v Německu cenu E. Kanta. Ukazuje, jak fungují „tiskárny na peníze“ ve Francii a v Německu, včetně několika mezinárodních příkladů.

Stát je v pozici očerňovaného, stejně jako obce

Situaci s potřebou zajistit zdroje na obnovu sítí, jako jeden z mála, chápe ministr životního prostředí Richard Brabec. V rámci vlastního resortu a kompetencí se snaží zajistit pro stát zdroje pro investování do obnovy trubek, přes zvýšení poplatků za odběr podzemních vod a vy-

pouštění vod, které jsou léta na stejné ceně. Vše ostatní, zejména zisky koncernů, mnohonásobně vzrostlo. Ale toto je pouze dílčí pokus, jak získat zdroje. Pro koncerny toto není problém, zvýšení poplatků přenesou do cen pro konečného spotřebitele a pozor, už se začínají připravovat na vlastní zdržení, které zdůvodní zvýšením poplatků od ministerstva.

Vzhledem k výše uvedenému, musí skutečně systémové řešení přijít ze strany Ministerstva zemědělství a pak zvyšovat poplatky nebude třeba. Ministr zemědělství p. Jurečka, je z Přerovska a přímo před očima má řešení i důkaz, proč je to správné. Vak Přerov, Slováký Vak, Vak Kroměříž a Vak Vsetín, které jsou kolem Přerova, se nám spolu s vedením měst a okresních vodáren podařilo opakovaně ubránit, proti pokusům vyvést zisky z vody na koncerny. Zůstaly v rukou měst a obcí, čerpají dotace z EU, prioritně vše, co od lidí vyberou, to reinvestují a navíc mají nižší ceny vody, než ty, kde vládne zahraniční koncern a jeho know-how – víme, jak na vás vyděláme.

20-30 km vedle Přerova jsou Vak Zlín, Vak Prostějov a Vak Olomouc. „Zde zastupitelé uzavřeli vazalské smlouvy“, jak pan ministr sám trefně konstatoval nedávno v České televizi.

Systémovou chybou a důvodem, proč z odvětví, kterému schází peníze, odtékají miliardy, je systém s „překupníkem“, který stojí mezi lidmi a vodárnou a inkasuje zisky z vody, ale investovat zpět je nemusí.

Pro zajištění peněz na obnovu vodárenských trubek musí přijít systémové řešení. Je třeba nastavit zpět model, kdy prioritně ten, kdo financuje obnovu infrastruktury, inkasuje zisky z prodeje vody. Pokud někdo chce a umí prodávat vodu levněji, tak může dostat procenta z úspor, které dosáhne, ale model, kdy nic nefinancuje, ale inkasuje zisky z prodeje vody je pro odvětví i stát doslova sebevražedný. Je třeba zrušit překupníky a koncerny mezi vodárnami a spotřebiteli. Pochopili to v Německu, ve Francii a pochopíme to i my, otázka je kdy. Čím později, tím to bude občanů a Českou republiku dražší.

Jako autor PRAVDY O VODĚ, jsem proto ve spolupráci s 300 občany a HARVEST films, spustil iniciativu VODA 300. V září bude 300 lidem, kteří rozhodují o tom, jak je pro 10 miliónů občanů České republiky systém obchodu s vodou nastaven (zástupci vlády, senátu, poslanecké sněmovny, nejvyšší státní zástupce a ombudsman), předán originál fr. dokument „Voda vydělává aneb jak korporace bohatnou na vodě“ s tím, aby se seznámili s praktikami koncernů a s pozitivními dopady převzetí vody zpět do rukou měst a obcí např. v Paříži a začali s nápravou i u nás. To, co říkám v rámci projektu PRAVDA O VODĚ, od roku 2002, říkají ve fr. dokumentu volení zástupci měst a obcí, což mnohým politikům může velmi pomoci. ■

Ing. Radek Novotný

Více na: <http://pravdaovode.cz/dokument-pro-politiky/>